

SVOBODNÝ A INFORMOVANÝ SOUHLAS S PLÁNOVANÝM VÝKONEM LAPAROSKOPICKÁ STERILIZACE

Jméno, příjmení:

Datum narození/rodné číslo:

Bydliště: Kód ZP:

Důvod realizace tohoto zdravotního výkonu: Léčebný

Vážená paní,

Váš ošetřující lékař Vám na základě Vašeho zdravotního stavu doporučil **LAPAROSKOPICKOU STERILIZACI**. Máte právo svobodně se rozhodnout o postupu při poskytování zdravotních služeb Vaší osobě, pokud jiné právní předpisy toto právo nevylučují. K provedení navrhovaného vyšetření je potřeba Vašeho souhlasu.

Druh a povaha výkonu:

Operační laparoskopie je minimálně invazivní chirurgický zákrok, který umožňuje přístup do dutiny břišní pomocí malých řezů (typicky v počtu 2-5), do kterých se zavádí nástroje a kamera. Při laparoskopické sterilizaci dojde k přerušení vejcovodů (s ponecháním na jejich místě), nebo k jejich odstranění (přerušení a vyjmutí vejcovodů z těla).

Účel a předpokládaný prospěch výkonu:

Na základě Vaší žádosti, nebo na základě doporučení Vašeho ošetřujícího lékaře Vám byla doporučena sterilizace. Vaše žádost o provedení výkonu má právní platnost a musí být podána v zákonem stanovené lhůtě před provedením zákroku.

Sterilizace je trvalá metoda antikoncepce, která má zabránit nechtěnému otěhotnění. Má okamžitou účinnost a je nevratná. Během sterilizace dochází k trvalému přerušení nebo úplnému odstranění vejcovodů. Vejcovody jsou přirozenou cestou, kterou vajíčko putuje z vaječníků do dělohy. Přerušením nebo odstraněním vejcovodů se vajíčko nemůže setkat se spermií, což zabrání jeho oplození a následnému uhnízdění v děloze. Existují dvě hlavní metody sterilizace, obě mají stejnou účinnost. Máte možnost volby:

- **Přerušení vejcovodů:** tato metoda je technicky jednodušší a rychlejší.
- **Odstranění vejcovodů:** tato metoda je o něco náročnější, zejména pokud jsou v okolí vejcovodů přítomny srůsty, křečové žíly nebo jiné patologie. Operace tedy může trvat o něco déle. Odstranění vejcovodů však dle současných medicínských důkazů snižuje riziko vzniku rakoviny vaječníků přibližně o třetinu, což může být vhodné zejména při rodinném výskytu rakoviny prsu nebo vaječníků.

Je důležité si uvědomit, že výkon je nevratný a spontánní otěhotnění již nebude možné. Sterilizace je jedna z nejúčinnějších metod antikoncepce. Není ale stoprocentní - velmi vzácně, cca do 0,5 % případů, může dojít k otěhotnění. V případě vynechání menstruace je proto nutná kontrola gynekologem k vyloučení těhotenství při vzácném selhání této metody antikoncepce. Vaječníky po sterilizaci zůstávají zachovány. To znamená, že nedojde k žádnému úbytku hormonů a menstruace bude nadále probíhat. Pokud by se v budoucnu Vaše životní situace změnila a Vy byste se rozhodla pro těhotenství, je možné využít metody asistované reprodukce. Je však důležité vědět, že tato léčba je hrazena pacientkou a úspěšnost těchto metod klesá s věkem.

Průběh výkonu:

Během výkonu, který se provádí v celkové narkóze, lékař provede několik malých řezů v oblasti břicha. Jimi zavede nástroje a laparoskop – tenkou trubici s kamerou, která umožní prohlédnout vnitřní orgány. Pro lepší přehlednost je břišní dutina naplněna oxidem uhličitým. Dle požadovaného způsobu sterilizace dojde k přerušení, případně úplnému odstranění vejcovodů.

Možná rizika, komplikace a následky výkonu:

Zárok díky moderním postupům přináší obecně nízké riziko závažných komplikací. I přes veškerá opatření, ale může dojít k jejich vzniku. Všem komplikacím nejde ani přes pečlivou operační techniku zabránit (různé anatomické dispozice a změny předchozími a současnými nemocemi, rozdíly ve zdraví atd.). Komplikace mohou vést ke změně rozsahu a výsledku výkonu, úpravě pooperačního režimu (včetně možnosti reoperace) a trvalým následkům, v krajním případě zcela raritně ke smrti. Komplikace se mohou projevit jak během zákroku, tak v pooperačním období. Tento text nemůže zcela obsáhnout všechny možné komplikace a jejich důsledky (srovnejte s rozsahem odborných publikací v oboru gynekologie, chirurgie, vnitřního lékařství, anesteziologie a resuscitační medicíny) – jsou uvedeny ty nejčastější.

Následkem výkonu je **téměř 100%** nemožnost spontánně otěhotnět (dochází po něm ale nadále k menstruaci).

Po zákroku můžete pociťovat mírné bolesti (nejčastěji v oblasti břicha nebo ramene) nebo zažívací potíže. V ojedinělých případech může dojít ke komplikacím, jako je infekce, špatné hojení operačních ran, vznik srůstů v dutině břišní, krvácení nebo trombóza a embolie (tvorba krevních sraženin nebo krevních vmetků v plicním řečišti). Při operaci může dojít k poranění orgánů břicha včetně cév a nervů. To může během zákroku vést k nutnosti rozšíření rozsahu zákroku, případně nutnosti řezu na břiše. Tyto komplikace se mohou projevit až v pooperačním období a může být nutná reoperace. Další možné komplikace mohou vzniknout při podání narkózy a budou Vám vysvětleny před operací lékařem anesteziologem.

Alternativy výkonu:

Alternativou k laparoskopické sterilizaci může být použití jiné antikoncepční metody. Tyto metody se liší především zdravotními riziky a účinností, která je obvykle nižší. Patří mezi ně hormonální a nehormonální antikoncepce – tyto metody jsou obecně vratné, tedy po ukončení použití umožňují opětovné otěhotnění přirozenou cestou.

Pokud preferujete trvalé řešení, existuje také možnost sterilizace partnera, tedy takzvaná vasektomie, která je méně invazivním zákrokem pro muže. Volba vhodné metody by měla být prodiskutována s Vaším lékařem závisí na Vašich osobních preferencích, zdravotním stavu a životních okolnostech. Alternativní možnosti je nutné konzultovat s lékařem podle Vašeho konkrétního zdravotního stavu a cílů léčby.

Omezení v obvyklém způsobu života a pracovní schopnosti:

Po laparoskopickém zákroku je třeba počítat s omezením běžných aktivit na několik dnů až týdnů, v závislosti na rozsahu operace. Doporučuje se vyhýbat těžké fyzické práci, zvedání těžkých předmětů a intenzivnímu cvičení, dokud Vás lékař nepotvrdí, že jste zcela zotavená. Mírné bolesti nebo nepohodlí po operaci lze obvykle zvládnout běžnými léky proti bolesti. Pracovní neschopnost je v závislosti na typu práce potřeba několik dní až týdnů.

Následný léčebný režim, preventivní opatření a kontrolní zdravotní výkony:

Po operaci je důležité dodržovat klidový režim, vyhýbat se fyzicky náročným činnostem a postupně se vracet k běžnému životu. Lékař Vám pravděpodobně doporučí lehké pohybové aktivity, jako je chůze. To podporuje krevní oběh a snižuje riziko trombózy. Je důležité dbát na hygienu operačních ran a sledovat možné příznaky infekce. Kontrolní vyšetření a odstranění stehů proběhne podle doporučení Vašeho lékaře. V případě potíží je potřeba neprodleně vyhledat lékařskou pomoc. V případě vynechání menstruace kdykoliv po operaci je nutná gynekologická prohlídka.

Prohlášení lékaře:

Prohlašuji, že jsem výše uvedeného pacienta srozumitelným způsobem informoval o plánovaném výkonu včetně upozornění na možná rizika, komplikace a veškeré výše uvedené informace byly poskytnuty pacientovi s mým nejlepším vědomím a svědomím.

Ve Zlíně dne: **Jmenovka a podpis lékaře:**

Souhlas pacienta:

Já, níže podepsaný/á, prohlašuji, že jsem byl/a lékařem v klidu a dostatečném časovém prostoru, srozumitelně informován/a o svém zdravotním stavu, navrhovaném výkonu a jeho prospěchu, včetně upozornění na možná rizika a komplikace. Byl/a jsem informován/a o léčebném režimu po výkonu a vhodných preventivních opatřeních. Byla mi sdělena a vysvětlena alternativní možnost léčby. Byly mi poskytnuty informace pro případ změny zdravotního stavu a údaje o možných změnách zdravotní způsobilosti. Byl/a jsem poučen/a o svém právu svobodně se rozhodnout o postupu při poskytování zdravotních služeb, pokud toto mé právo není omezeno zákonem stanoveným důvodem. Informacím jsem plně porozuměl/a. Byla mi dána možnost klást doplňující dotazy, které mi byly řádně a dostatečně zodpovězeny.

Na základě poskytnutých informací a po vlastním zvážení svobodně a výslovně souhlasím s výše uvedeným výkonem.

Prohlašuji, že moje čeština je na takové úrovni, že jsem vše pochopil/a.

Ve Zlíně dne: **Podpis pacienta (zákonného zástupce):**

Identifikace zákonného zástupce:

Jméno a příjmení:

Datum narození: Vztah k pacientovi: